

kinder ombudsman

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Tweede Kamer der Staten generaal
T.a.v. de leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
en fractievoorzitters

Per e-mail verzonden

Betreft: Inbreng t.b.v. commissiedebat 'asieldeal'

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid,

Op donderdag 8 september vindt het debat plaats over de 'asieldeal' van het kabinet. In de deal staan maatregelen die een (duurzame) oplossing moeten bieden voor de problemen in de asielopvang.

De Kinderombudsman waardeert het dat de staatssecretaris hiertoe stappen zet. De huisvestingsmaatregelen kunnen er aan bijdragen dat de verhuisbewegingen verminderen en de leefomstandigheden voor kinderen verbeteren, waardoor zij zich weer kunnen gaan ontwikkelen.

Maatregel gezinshereniging is in strijd met het Kinderrechtenverdrag

Binnen dit pakket aan maatregelen constateert de Kinderombudsman dat de voorgestelde maatregelen over gezinshereniging in strijd zijn met het Kinderrechtenverdrag. Als ik met kinderen praat, vertellen zij dat zij zich boven alles zorgen maken om het lot van hun ouders en broers en zussen, nog meer dan over hun huisvestingssituatie. Deze zorgen en de eenzaamheid die het gescheiden zijn van hen met zich mee brengt, staat hun welzijn ernstig in de weg. Het leidt tot gevoelens van angst, onmacht, moedeloosheid en depressie en blokkeert hen in hun dagelijks functioneren en ontwikkeling¹.

De Kinderombudsman realiseert zich dat vanwege de vele problemen waar de asielketen mee kampt, de voorgestelde maatregelen mogelijk niet per definitie een feitelijke verslechtering voor hen betekent. Toch wil de Kinderombudsman benadrukken dat de formalisering van een situatie die in strijd is met het kinderrechtenverdrag rechtstreeks indruist tegen artikel 4 van het Kinderrechtenverdrag. In dit artikel is de verplichting opgenomen dat staten alle passende wettelijke, bestuurlijke en andere maatregelen nemen om de rechten uit het verdrag, waaronder dus ook het recht op gezinshereniging in artikel 10 en het recht op extra bescherming voor AMV's in artikel 22, te verwezenlijken.

De Kinderombudsman vraagt u dan ook:

Er bij de staatssecretaris op aan te dringen zich te houden aan de verplichtingen uit het Kinderrechtenverdrag en de maatregelen die zien op de verlening van de beslistermijnen op het asiel- en

Pagina 1/2

Datum

5 september 2022

Onderwerp

Inbreng Kinderombudsman
commissiedebat 'asieldeal'

Ons nummer

1694949

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

-

Kinderombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
info@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

¹ De regeling geldt ook voor volwassenen met nareizende kinderen (en partner) en raakt hen op een vergelijkbare wijze.

gezinsherenigingsverzoek te schrappen als ook de maatregel om pas een visum aan de nareizigers te verstrekken zes maanden nadat positief is beslist op het gezinsherenigingsverzoek.

Pagina 2/3

Ons nummer

1694949

De voorgenomen maatregelen en het Kinderrechtenverdrag

De hierboven genoemde maatregelen leiden ertoe dat de termijn waarbinnen gezinnen daadwerkelijk herenigd kunnen worden (van asielaanvraag tot visumverstrekking aan nareizigers), wordt verlengd van de huidige toegestane twaalf maanden (één jaar) naar 30 maanden (tweeënhalf jaar) als er geen huisvesting beschikbaar is. Immers op basis van de nieuwe maatregelen mag de IND er vijftien in plaats van zes maanden over doen om te beslissen op een asielverzoek en negen in plaats van zes maanden om te beslissen op een verzoek om gezinshereniging. Na deze 24 maanden (twee jaar) volgt er een periode van zes maanden waarin een woning gezocht wordt voor het gezin alvorens tot het verstrekken van de benodigde visa voor nareizigers wordt overgegaan. In de periode tussen het besluit op de aanvraag tot gezinshereniging en het vinden van een huis, ligt het gezinsherenigingsproces stil.

Oprekken beslistermijn gezinshereniging en wachtperiode

Artikel 10 van het Kinderrechtenverdrag gaat over het recht op gezinshereniging. De voorgestelde maatregel komt niet overeen met de verplichtingen, zoals gesteld in dit artikel waarin staat dat aanvragen van een kind of van een ouder voor gezinshereniging met 'welwillendheid, menselijkheid en spoed' behandeld moeten worden.

Het Kinderrechtencomité² noemt het beschermen van het gezinsverband één van de factoren die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind. Als het gezinsverband van het kind verstoord is, leidt dit volgens het comité doorgaans tot een negatieve uitwerking op de ontwikkeling en het welzijn van het kind. Gezien het belang van het gezinsverband bevat het Kinderrechtenverdrag niet alleen een verplichting van de staat om het gezinsverband van het kind te behouden en te beschermen³ maar dus ook een verplichting om een verbroken gezinsverband - vanwege de vlucht van de ouder(s) of het kind - met welwillendheid, menselijkheid en spoed te herstellen⁴.

De voorgenomen maatregelen die een wachttermijn van tweeënhalf jaar formaliseren voordat ouders en kinderen met elkaar herenigd worden, leidt naar verwachting tot een verhoging van de stress, angst en onzekerheid bij kinderen en hun ouders en heeft ongetwijfeld andere negatieve gevolgen voor de gezondheid van het kind, de (eventuele) schoolprestaties en het vermogen om sociale contacten aan te gaan.

² General comment 14

³ Artikel 9 Kinderrechtenverdrag

⁴ Ook staat deze maatregel op gespannen voet met het op het Kinderrechtenverdrag gebaseerde artikel 24 van het EU Handvest van de Grondrechten waarin staat dat een kind het recht heeft dat zijn of haar belangen een eerste overweging vormen in handelingen die verricht worden door (o.a.) overheidsinstanties en dat het kind het recht heeft op rechtstreekse contacten met zijn of haar ouders.

Oprekken beslistermijn op asielaanvraag

Los van bovenstaande gevolgen voor het moment van gezinshereniging, is de maatregel van het oprekken van de beslistermijn op de asielaanvraag als zodanig ook niet in lijn met het Kinderrechtenverdrag en problematisch voor zowel volwassenen als kinderen. Al in 2020 luiden de Nationale- en de Kinderombudsman daarover de noodklok in een [brief](#). Daarin schreven de ombudsmannen onder andere dat de lange wachttijden onrust en een slechtere doorstroom in de opvanglocaties tot gevolg hebben.

Pagina 3/3

Ons nummer

1694949

Bovendien wordt in deze voorgenomen maatregel geen rekening gehouden met de bijzondere positie van kinderen in de asielprocedure die recht hebben op bijzondere bescherming en bijstand.⁵ Voor AMV's geldt volgens het kinderrechtencomité⁶ vanwege hun extra kwetsbare positie daarnaast extra bescherming, namelijk dat hun asielaanvraag voorrang moet krijgen. De Kinderombudsman heeft de staatssecretaris in een eerder [rapport](#) op deze voorrangsregel gewezen. Het verlengen van de beslistermijn op een asielaanvraag van een half jaar naar een jaar en drie maanden, staat haaks op deze verplichtingen.

Tot slot

Deze brief heb ik ter informatie aan de Staatssecretaris gestuurd. Indien u over de inhoud van de brief vragen heeft, hoor ik graag van u.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

⁵ Artikel 22 Kinderrechtenverdrag

⁶ General Comment 6